

AZ ÖSKÜI (BAKONY) DOLOMIT LEJTŐK ÉS SZIKLAGYEPEK LEPKEFAUNÁJA (LEPIDOPTERA)

FAZEKAS IMRE

Komló

Abstract: **Butterfly and moth (Lepidoptera) fauna of rupicolous pannonic grasslands near Öskü (Bakony Mts., Hungary)** – The author presents faunistic data of 752 Lepidoptera species from Öskü settlement in the Bakony Mts., Hungary (UTM grid code: BT72 and N47°09'; E18°04'). The dominate plant association of the *Stipo eriocauli-Festucetum pallentis* and *Seseli leucospermi-Festucetum pallentis*. The materials were collected by netting, lighting and portable light trap during 1979–2001. A brief ecological and conservational evaluation of the most interesting species *Pterolonche inspersa* STAUDINGER, 1859, *Coleophora colutella* (FABRICIUS, 1794), *Eugnosta lathonia* (HÜBNER, 1800), *Udea lutealis* (HÜBNER, 1809), *Pyralis perversalis* (HERRICH-SCHÄFFER, 1849), *Pediasia kenderesiensis* FAZEKAS, 1987, *Zygaena fausta agilis* REISS, 1932, *Nychiodes obscuraria* (VILLERS, 1789), *Charissa intermedia* (WEHRLI, 1917), *Euphydryas aurinia* (ROTTEMBURG, 1775), *Euxoa vitta* (ESPER, 1789) is presented. With one map, two photos and eight drawings.

Bevezetés

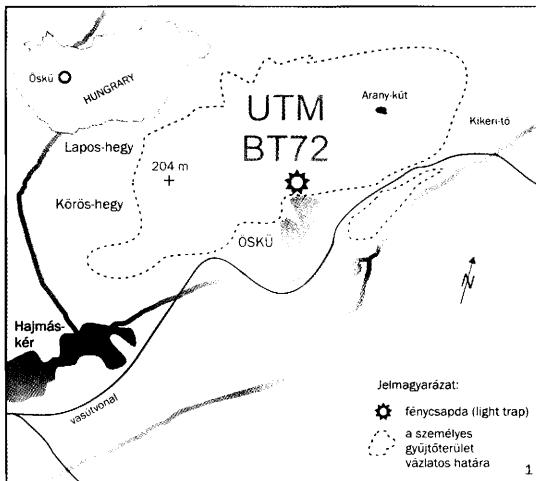
Öskü és környékéről a magyar lepkészeti irodalomban feltűnően kevés faunisztikai adatot találunk. Az első hiteles közlések Kovács (1953) faunakatalógusából származnak. A Bakony hegység keleti területei a múltban csak részben kellették fel a kutatók figyelmét. Találóan jegyzi meg SZEŐKE (1987): „A Bakoy hegység állattani kutatásában kissé mostoha helyet foglalt el a K-i rész.”. Sajnos SZEŐKE előbbi tanulmányában a lepkészeti kutatásokat leszűkítette az ún. „nagylepkékre”, s nem vette figyelembe a „microlepidopterológiai” vizsgálatokat (FAZEKAS 1987), valamint az általam Öskün megkezdett, majd Alsóperepusztán folytatott (FAZEKAS 1983) fénycsapdás gyűjtéseket. Az elmúlt évtizedekben a kutatások lényegesen haladtak előre (vö. ÁBRAHÁM 1987, 1991, 1993; ÁBRAHÁM & UHERKOVICH 1986; FAZEKAS 1983, 1984abc, 1985ab, 1988, 1989, 1992, 1997; SZABÓKY 1982; SZEŐKE 1987, SZEŐKE K. et al. 1988).

Az Északi-Bakonyhoz tartozó Veszprém-Devecseri-árok lepkefaunájának kutatását 1979-ben kezdtem el. A vizsgálatok megindítását az előbbieken kívül az is indokolta, hogy

a magyarországi dolomitsziklagyepek lepkefaunáját (Micro- et Macrolepidoptera) csak részben ismerjük.

Az Öskü községet körül fogó dombvonulatokat felsőtriász korú (kb. 220 millió éves), ún. fődolomit épít fel. A fődolomit a Dunántúli-középhegység legvastagabb (1500–2000 m) és legáltalánosabban elterjedt képződménye. A dolomitnak igen lényeges tulajdonsága a mészkővel szemben, hogy kémiaileg szinte alig mállik, viszont fizikai aprózódása meghatározó. Állandóan mozgó felszínén a talajképződés igen lassú, melynek következtében összefüggő erdőtakaró nem alakult ki.

A Kárpát-medence floristikailag leggazdagabb növénytársulásai a dolomitsziklagyepek, s a velük szoros kapcsolatban lévő sziklafüves lejtősztyepek. A napali erős

1. ábra: A vizsgálati terület elhelyezkedése Magyarország térképénen
Fig. 1. Location of the examined areas on the map of Hungary

felmelegedést követően a dolomiton éjszaka magasabb a kisugárzás, s jelentősebb a lehűlés, mint a mészkő területeken. Mindez magyarázatot ad arra is, hogy miért élnek egymás mellett a különböző elterjedési centrumokból származó melegkedvelő és hidegtűrő flóravalamint faunaelemek. Ez a korrespondencia különösen olyan topográfiai térben jelentkezik markánsan, ahol a szurdokok illetve a meredek északi lejtők váltakoznak a sokkal kedvezőbb relief energiájú, délré néző lejtőkkel.

JÁRAINÉ KOMLÓDI M. (2000) szerint a boreálisban a Kárpát-medencében megemelkedett hőmérséklet és a csökkent csapadék hatására kedvezővé vált a pontusi közép-ázsiai fajok bevándorlásának és elterjedésének lehetősége, a kiterjedtére vált karsztgyepek és lejtősztyepek irányába. A mészkő és dolomit sziklafüves lejtőkről leereszkedett sztyepelemek keveredtek a délről benyomuló szubmediterrán karsztkererdő és karsztgyep elemekkel.

A magyarországi dolomitsziklagyepek felfedezése, leírása és osztályozása (ZÓLYOMI 1966) óta tudjuk, hogy a Dunántúli-középhegység dolomitjának sajátos vegetációja van. A dolomitlakó növénytársulások jellemző tulajdonsága az endemikus és obligát „dolomit-növények” előfordulása (KUN & ITTZELES 1995). Az Öskü környéki árvályanhajás (*Stipo erio-cauli-Festucetum pallentis*) és nyílt dolomitsziklagyep (*Seseli leucospermi-Festucetum pallentis*) társulások természeti örökségünk pótolhatatlan és kiemelkedő értékei. Hazánkban a Keszthelyi-hegységtől a Bakony-vidéken és a Vértesen át egészen Naszályig kimutathatók

veszélyeztetett (pl. parcellázás, beépítés) ritka izolátumai. Az utóbbi évtizedekben végzett botanikai-ökológiai állapotfelmérések rámutattak arra, hogy e rendkívül értékes területeken csökkent a botanikai diverzitás, s fokozatosan beszűkültek a termőhelyek. Öskü környékén a degradáció legfőbb okozója a katonai gyakorlatokból eredő erőteljes taposás. A középhegység más pontjain a főbb okok a következők: bányászat, legeltetés, beépítés, katonai kiképzés, fásítások és a turizmus (KOVÁCS & TAKÁCS 1995).

Anyag és módszer

A vizsgálatokat 1979. március 18-án kezdtem meg, amikor egy 125 wattos izzóval ellátott fénycsapdát telepítettem Öskü falu északi részén lévő lakóháztól 100 m-re lévő dolomit domon. A csapda 1980. október 30-ig – közel 500 éjszakán át – üzemelt, kivéve a novembertől márciusig terjedő téli időszakot. A csapdát a kezelők naponta ürítették. Személyes gyűjtéseimet elsősorban az Öskü-től északra és nyugati irányba elterülő dolomit lejtőön és sziklagyep vegetáció komplexekben végeztem. Vizsgálataimat 2001-ben zártam le, amelyet 2002-ben további célgyűjtésekkel egészítettem ki. Az elmúlt 22 év során különböző aspektusokban rendszeresen végeztem nappali és éjszakai lámpázó gyűjtéseket a területen, s mintegy 32 ezer begyűjtött példány adatát dolgoztam fel. A kutatásokról rendszeres naplófeljegyzések és fénycsapda jegyzőkönyvet írtam. Az anyag feldolgozására a komlói múzeumban került sor. A problémás fajok identifikációja során mindenkor genitália preparátumokat készítettem. A bizonyító példányok és a kutatási naplók a komlói múzeum természettudományi gyűjteményében vannak elhelyezve. A taxonómiai, állatföldrajzi és természetvédelmi szempontból fontosabb fajokról, fajcsoportokról és családokról több publikációt közöltem a hazai és európai szaklapokban (vö. FAZEKAS 1980, 1983, 1985, 1988, 1989, 1991ab, 1992, 1997, 2003ab).

Eredmények

A *Microlepidoptera*-k régebbi bakonyi irodalmi adataiban igen jelentős rendszertani és nevezéktani anomáliák találhatók. A fajnevek sokszor a családnevek tagolása nélkül, az auctorok neveinek hibás rövidítésével, az évszámok elhagyásával kerültek közlésre (vö. SZABÓKY 1982). Több molylepke taxon elnevezésében (de az auctorok és az évszámok írásában is) a specialisták nem mindig állnak azonos állásponton. Jelen tanulmányomban az elmúlt évtizedek nemzetközi palaearktikus taxonómiai kutatásain alapuló, általam újonnan elkészített magyar *Microlepidoptera* rendszertani jegyzéket használom (FAZEKAS 2002), míg a nagylepkék esetében a BÁLINT (évszám nélkül) révén összeállított névjegyzéket alkalmazom. A szinonim neveket csak abban az esetben tüntetem fel, ha az a korábbi magyar (bakonyi) irodalmakban általánosan használatban voltak, s az új nevezéktan alkalmazásakor a taxonok azonosításában nélkülözhetetlenek. Néhány molylepkecsalád (pl. *Gelechiidae*, *Elachistidae* stb.) esetében KARSHOLT & RAZOWSKI (1996) európai monografiájához hasonlóan mellőzöm a rendszertani sorrendet, mivel abban nincs egységes álláspont. Helyette – a könnyebb tájékozódás végett – a fajnevek abécé sorrendjét adom meg.

MICROLEPIDOPTERA

ADELIDAE

Nematopogon adansoniella (VILLERS, 1789)

Nemophora degeerella (LINNAEUS, 1758)

GELECHIDAE

Acompsia cinerella (CLERCK, 1759)

Anarsia linatella (ZELLER, 1839)

Aristotelia decurtella (HÜBNER, 1813)

Aroga flavicomella (ZELLER, 1839)

Athrips nigricostella (DUPONCHEL, 1842)

Dichomeris limosella (SCHLÄGER, 1849)

Dichomeris rasilella (HERRICH-SCHÄFFER, 1854)

Eulamprotes wilkella (LINNAEUS, 1758)

(=picella ZELLER, 1839)

Exoteleia dodecella (LINNAEUS, 1758)

Ilseopsis ocellatella (BOYD, 1858)

Isophrictis striatella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Metzneria paucipunctella (ZELLER, 1839)

Metzneria metzneriella (STAINTON, 1851)

Mesophleps silacella (HÜBNER, 1796)

Pexicopia malvella (HÜBNER, 1805)

Recurvaria leucatella (CLERCK, 1759)

Recurvaria nanella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Teleiodes paripunctella (THUNBERG, 1794)

Teleiodes scriptella (HÜBNER, 1796)

Teleiodes vulgella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

COSSIIDAE

Cossus cossus (LINNAEUS, 1758)

Dyspessa ulula (BORKHAUSEN, 1790)

Zeuzera pyrina (LINNAEUS, 1761)

YPSOLOPHIDAE

Ipsolopha scabrella (LINNAEUS, 1761)

GRACILLARIIDAE

Aspilaptery tringipennella (ZELLER, 1839)

Caloptilia alchymiella (SCOPOLI, 1763)

Calybites phasianipennella (HÜBNER, 1813)

Eucalybites auroguttella (STEPHENS, 1835)

YPONOMEUTIDAE

Argyresthia bonnetella (LINNAEUS, 1758)

Argyresthia goedartella (LINNAEUS, 1758)

Argyresthia pruinella (CLECK, 1759)

Yponomeuta evonymella (LINNEAUS, 1758)

Yponomeuta plumbella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

PLUTELLIDAE

Eidophasia messingiella

(FISCHER von RÖSSLERSTAMM, 1842)

Plutella porrectella (LINNAEUS, 1758)

Rhigognostis hufnagelii (ZELLER, 1839)

PTEROLONCHIDAE

Pterolonche inspersa STAUDINGER, 1859

COLEOPHORIDAE

Coleophora alcyonipennella (KOLLAR, 1832)

Coleophora colutella (FABRICIUS, 1794)

(=crocinella TENGSTRÖM, 1848)

Coleophora frischella (LINNAEUS, 1758)

Coleophora lixella ZELLER, 1849

Coleophora ornatipennella (HÜBNER, 1796)

CARCINIDAE

Carcina quercana (FABRICIUS, 1775)

OECOPHORIDAE

Macrochila marginella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

(=rostrella HÜBNER, 1796)

Pleurota aristella (LINNAEUS, 1767)

Pleurota pyropella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

SYMMOCIDAE

Apatema mediopallida WALSINGHAM, 1900

ELACHISTIDAE

Agonopterix alstroemeriana (CLERCK, 1759)

Agonopterix cnicella (TREITSCHKE, 1832)

Agonopterix kaekeritziana (LINNAEUS, 1767)

(=flavella HÜBNER, 1796)

Agonopterix propinquella

(TREITSCHKE, 1833)

Depressaria pastinacella (DUPONCHEL, 1838)

(=heracliana auctt. nec LINNAEUS, 1758)

Ethmia bipunctella (FABRICIUS, 1775)

Ethmia dodecea (HAWORTH, 1828)

(=decemguttella HÜBNER, 1810)

Ethmia pusiella (LINNAEUS, 1758)

Ethmia quadriella (GOEZE, 1783)

(=funerella FABRICIUS, 1787)

Ethmia terminella FLETCHER, 1938

Exaeretia preisseckeri (REBEL, 1937)

Heinemannia festivella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Luquetia lobella

([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

SCYTHRIDIDAE

Scythris vittella (COSTA, 1836)
  (=restigerella ZELLER, 1839)

BLASTOBASIDAE

Blastobasis phycidella (ZELLER, 1839)

COSMOPTERIGIDAE

Eteobalea gronoviella (SCOPOLI, 1772)
  (=serratella TREITSCHKE, 1833)

Etobalea tririvella (? ssp.) bernhardiella
  KASY, 1973

Limnaecia phragmitella STAINTON, 1851

ZYGAENIDAE

Zygaena purpuralis (BRÜNNICH, 1763)

Zygaena fausta agilis REISS, 1932

Zygaena carniolica flaveola (ESPER, 1786)

Zygaena loti ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER],
  1775)

Zygaena filipendulae polygalae (ESPER, 1783)

Jordanita globulariae (HÜBNER, 1793)

Adscita statices (LINNAEUS, 1758)

PSYCHIDAE

Megalophanes viciella ([DENIS &
  SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Pachythelia villosella (OCHSENHEIMER, 1810)

Taleporia politella (OCHSENHEIMER, 1816)

TINEIDAE

Ateliotum hungaricum ZELLER, 1839

Monopis monachella (HÜBNER, 1796)

CARPOSINIDAE

Carposia scirrhosella HERRICH-SCHÄFFER,
  1853

TORTRICIDAE

Acleris bergmanniana (LINNAEUS, 1758)

Acleris forsskaleana (LINNAEUS, 1758)

Acleris variegana ([DENIS &
  SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Aethes hartmanniana (CLERK, 1759)

Aethes margarotana (DUPONCHEL, 1836)

Aethes tesserana ([DENIS &
  SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Agapeta hamana (LINNAEUS, 1758)

Agapeta zoegana (LINNAEUS, 1767)

Aleimma loeflingiana (LINNAEUS, 1758)

Ancylis achatana
  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Ancylis paludana (BARRET, 1871)

Aphelia viburnana
  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Archips xylosteana (LINNAEUS, 1758)

Archips podana (SCOPOLI, 1763)

Archips rosana (LINNAEUS, 1758)

Argyrotaenia ljungiana (THUNBERG, 1797)
  (=pulchellana HAWORTH, 1811)

Celypha lacunana
  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Celypha striana
  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Choristoneura hebenstreitella (MÜLLER,
  1764) (=sorbiana HÜBNER, 1799)

Clepsis pallidana (FABRICIUS, 1776)
  (=strigana HÜBNER, 1799)

Clepsis rurinana (LINNAEUS, 1758)
  (=semialbana GUENÉE, 1845)

Clepsis spectrana (TREITSCHKE, 1830)

Cnephacia communana
  (HERRICH-SCHÄFFER, 1851)

Cochylimorpha straminea (HAWORTH, 1811)

Cochylis hybridella (HÜBNER, 1813)

Cochylis posterana ZELLER, 1847
  (=ambiguana TREITSCHKE, 1830)

Cydia gemmiferana (TREITSCHKE, 1835)

Cydia microgrammana (GUENÉE, 1845)

Cydia penkleriana
  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
  (=splendana HÜBNER, 1799)

Cydia pomonella (LINNAEUS, 1758)

Cydia succedana

  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Diceratura ostrinana (GUENÉE, 1845)

Endothenia oblongana

  (HAWORTH, 1811)
  (=sellana FRÖLICH, 1828)

Endothenia quadromaculana
  (HAWORTH, 1811)

Epagoge grotiana (CLERCK, 1781)

Epiblema foenella (LINNAEUS, 1758)

Epiblema scutulana

  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Epinotia festivana (HÜBNER, 1799)

Eucosma albidulana

  (HERRICH-SCHÄFFER, 1851)

Eucosma cana (HAWORTH, 1811)

Eucosma conterminana

  (HERRICH-SCHÄFFER, 1851)

Eucosma hohenwartiana

  ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Eucosma lugubrina (TREITSCHKE, 1830)

Eucosma metzneriana (TREITSCHKE, 1830)

- Eucosma obumbratana
 (LIENIG & ZELLER, 1846)
 (=expallidana auct., nec HAWORTH, 1811)
- Eucosma pupillana (CLERCK, 1759)
- Eucosma tundrana (KENNEL, 1900)
- Eugnosta lathonia (HÜBNER, 1800)
- Eudemis profundana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Eupoecilia angustana (HÜBNER, 1799)
- Falseuncaria ruficiliiana (HAWORTH, 1811)
- Hedya dimidioalba (RETIUS, 1783)
 (=nubiferena HAWORTH, 1811)
- Hedya pruinana (HÜBNER, 1799)
- Lathronympha strigana (FABRICIUS, 1775)
- Lobesia bicinctana (DUPONCHEL, 1844)
- Neosphaleroptera nubilana (HÜBNER, 1799)
- Notocelia cynosbatella (LINNAEUS, 1758)
- Notocelia uddmanniana (LINNAEUS, 1758)
- Pandemis cerasana (HÜBNER, 1786)
 (=ribeana HÜBNER, 1799)
- Pandemis dumetana (TREITSCHKE, 1835)
- Pandemis heparana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Pelochrista caecimaculana
 (HERRICH-SCHÄFFER, 1851)
- Periclepsis cinctana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Phalonidia permixtana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Phiaris schaefferana
 (HERRICH-SCHÄFFER, 1847)
 (=furfurana HERRICH-SCHÄFFER, 1851)
- Philedone gerningana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Phteoechohra inopiana (HAWORTH, 1811)
- Rhyacionia buoliana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Rhyacionia pinicolana (DOUBLEDAY, 1849)
- Sparganothis pilleriana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Spilonota ocellana
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Thiodia citrana (HÜBNER, 1799)
- Thiodia trochilana (FRÖHLICH, 1828) (=delitana FISCHER von RÖSLERSTAMM, 1840)
- Tortrix viridana LINNAEUS, 1758
- Zeiraphera griseana (HÜBNER, 1799)
 (=diniana Guenée, 1845)
- Zeiraphera isertana (FABRICIUS, 1794)

EPERMENIIDAE

- Epermenia illigerella (HÜBNER, 1813)
- Epermenia pontificella (HÜBNER, 1796)
- Ochromolopis icella (HÜBNER, 1813)

PTEROPHORIDAE

- Agdistis adactyla (HÜBNER, 1823)

- Cnaemidophorus rhododactylus

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Emmelina monodactyla (LINNAEUS, 1758)

- Wheeleria obsolete (ZELLER, 1841)

- Porritia galactodactyla

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

PYRALIDAE

- Aphomia zelleri JOANNIS, 1932

- Lamoria anella

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Paralipsa gularis (ZELLER, 1877)

- Synaphe punctalis (FABRICIUS, 1775)

- Pyralis regalis

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Pyralis farinalis (LINNAEUS, 1758)

- Pyralis perversalis

- (HERRICH-SCHÄFFER, 1849)

- Aglossa pinguinalis (LINNAEUS, 1758)

- Actenia brunnealis (TREITSCHKE, 1829)

- Actenia honestalis (TREITSCHKE, 1829)

- Hypsopygia costalis (FABRICIUS, 1775)

- Herculia rubidalis

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Endotricha flammealis

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Trachonitis cristella

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Pempeliella ornatella

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Khorassania compositella

- (TREITSCHKE, 1835)

- Selagia argyrella

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Selagia spadicella (HÜBNER, 1796)

- Etiella zinckenella (TREITSCHKE, 1832)

- Oncocera semirubella (SCOPOLI, 1763)

- Phycita roborella

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Hypocalcia ahenella

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Conobathra tumidana

- ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Acrobasis consociella* (HÜBNER, 1813)
Acrobasis obtusella (HÜBNER, 1796)
Eurhodope rosella (SCOPOLI, 1763)
Myelois circumvoluta (FOURCROY, 1785)
Euzophera bigella (ZELLER, 1848)
Nyctegretis lineana (SCOPOLI, 1786)
Nyctegretis triangulella RAGONOT, 1901
Ancylosis oblitella (ZELLER, 1848)
Homoeosoma sinuella (FABRICIUS, 1794)
Homoeosoma nebulella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Phycitodes binaevelia (HÜBNER, 1813)
Plodia interpunctella (HÜBNER, 1813)
Anerastia lotella (HÜBNER, 1813)
Ematheudes punctella (TREITSCHKE, 1833)
Scoparia luteoralis (SCOPOLI, 1772)
Scoparia pyralella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Dipleurina lacustrata (PANCER, 1804)
CRAMBIDAE
Calamotropha paludella (HÜBNER, 1824)
Chrysoteuchia culmella (LINNAEUS, 1758)
Crambus pascuella (LINNAEUS, 1758)
Crambus pratella (LINNAEUS, 1758)
Crambus lathoniellus (ZINCKEN, 1817)
Crambus perlella (SCOPOLI, 1763)
Agriphila tristella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Agriphila inquinatella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Agriphila tolli pelsonius FAZEKAS, 1985
Catoptria pinella (LINNAEUS, 1758)
Catoptria falsella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Xanthocrambus saxonellus (ZINCKEN, 1820)
Chrysocrambus craterellus (SCOPOLI, 1763)
Thisanotia chrysonuchella (SCOPOLI, 1763)
Pediasia luteella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER],
 1775)
Pediasia kenderesiensis FAZEKAS, 1987
Platytes cerusella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Platytes alpinella (HÜBNER, 1813)
Talis quercella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER],
 1775)
Donacaula mucronella
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Elophila nymphaeata (LINNAEUS, 1758)
- Acentria ephemerella*
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Cataclysta lemnata (LINNAEUS, 1758)
Parapoynx stratiotata (LINNAEUS, 1758)
Cynaeda dentalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Epascestria pustulalis (HÜBNER, 1823)
Evergestis frumentalis (LINNAEUS, 1761)
Evergerstis forficalis (LINNAEUS, 1758)
Evergestis extimalis (SCOPOLI, 1763)
Evergestis politalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Evergestis aenealis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Udea lutealis (HÜBNER, 1809)
Udea prunalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Udea accolalis (ZELLER, 1867)
Udea olivalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Opsibotys fuscalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Loxostege aeruginalis (HÜBNER, 1796)
Loxostege sticticalis (LINNAEUS, 1761)
Ecpyrrhorhoe rubiginalis (HÜBNER, 1796)
Pyrausta sanguinalis (LINNAEUS, 1767)
Pyrausta despicata (SCOPOLI, 1763)
Pyrausta purpuralis (LINNAEUS, 1758)
Pyrausta ostrinalis (HÜBNER, 1796)
Sitochroa verticalis (LINNAEUS, 1758)
Phlyctaenia coronata (HUFNAGEL, 1767)
Phlyctaenia perlucidalis (HÜBNER, 1809)
Algedonia terrealis (TREITSCHKE, 1829)
Psammotis pulveralis (HÜBNER, 1796)
Ostrinia nubilalis (HÜBNER, 1796)
Anania verbasalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Eurrhypara hortulata (LINNAEUS, 1758)
Paratalanta pandalis (HÜBNER, 1825)
Paratalanta hyalinalis (HÜBNER, 1796)
Pleuroptya ruralis (SCOPOLI, 1763)
Mecyna flavalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mecyna trinalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Dolicharthria punctalis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Metasia ophialis (TREITSCHKE, 1829)

Nomophila noctuella ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

MACROLEPIDOPTERA

LASIOCAMPIDAE

Poecilocampa populi (LINNAEUS, 1758)
Trichiura crataegi (LINNAEUS, 1758)
Eriogaster lanestris (LINNAEUS, 1758)
Malacosoma neustria (LINNAEUS, 1758)
Malacosoma castrensis (LINNAEUS, 1758)
Lasiocampa trifolii
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Macrothylacia rubi (LINNAEUS, 1758)
Dendrolimus pini (LINNAEUS, 1758)
Gastropacha quercifolia (LINNAEUS, 1758)
Odonestis pruni (LINNAEUS, 1758)

SATURNIIDAE

Saturnia pyri ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Saturnia pavonia (LINNAEUS, 1758)
Saturnia spini ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

LEMONIIDAE

Lemonia dumii (LINNAEUS, 1761)
Lemonia taraxaci
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

SPHINGIDAE

Marumba quercus
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mimas tiliae (LINNAEUS, 1758)
Smerinthus ocellata (LINNAEUS, 1758)
Laothoe populi (LINNAEUS, 1758)
Agrius convolvuli (LINNAEUS, 1758)
Acherontia atropos (LINNAEUS, 1758)
Sphinx ligustri (LINNAEUS, 1758)
Hyloicus pinastri (LINNAEUS, 1758)
Macroglossum stellatarum (LINNAEUS, 1758)
Hyles euphorbiae (LINNAEUS, 1758)
Hyles gallii (ROTTEMBURG, 1775)
Deilephila elpenor (LINNAEUS, 1758)
Deilephila porcellus (LINNAEUS, 1758)

HESPERIIDAE

Erynnis tages (LINNAEUS, 1758)
Spialia orbifer (HÜBNER, 1823)
Pyrgus carthami (HÜBNER, 1813)
Pyrgus malvae (LINNAEUS, 1758)

Heteropterus morpheus (PALLAS, 1771)
Carterocephalus palaemon (PALLAS, 1771)
Thymelicus lineola (OCHSENHEIMER, 1808)
Thymelicus sylvestris (PODA, 1761)
Hesperia comma (LINNAEUS, 1758)
Ochlodes venata (BREMER & GREY, 1853)

PAPILIONIDAE

Iphiclides podalirius (LINNAEUS, 1758)
Papilio machaon LINNAEUS, 1758

PIERIDAE

Leptidea sinapis (LINNAEUS, 1758)
Leptidea morsei (FENTON, 1881)
Anthocharis cardamines (LINNAEUS, 1758)
Pieris brassicae (LINNAEUS, 1758)
Pieris rapae (LINNAEUS, 1758)
Pieris ergane (GEYER, 1828)
Pieris napi (LINNAEUS, 1758)
Pontia daplidice (LINNAEUS, 1758)
Colias croceus (FOURCROY, 1785)
Colias chrysopheme (ESPER, 1781)
Colias hyale (LINNAEUS, 1758)
Colias alfaciensis RIBBE, 1905
Gonepteryx rhamni (LINNAEUS, 1758)

LYCAENIDAE

Hamearis lucina (LINNAEUS, 1758)
Lycaena dispar (HAWORTH, 1802)
Lycaena tityrus (PODA, 1761)
Lycaena thersamon (ESPER, 1784)
Thecla betulae (LINNAEUS, 1758)
Neozephyrus quercus (LINNAEUS, 1758)
Callophrys rubi (LINNAEUS, 1758)
Satyrium spini
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Cupido minimus (FUESSLY, 1775)
Cupido argiades (PALLAS, 1771)
Cupido decolorata (STAUDINGER, 1886)
Celastrina argiolus (LINNAEUS, 1758)
Pseudophilotes vicrama (MOORE, 1865)
Scolitantides orion (PALLAS, 1771)
Glaucopsyche alexis (PODA, 1761)
Maculinea arion (LINNAEUS, 1758)
Maculinea teleius (BERGSTRASSER, 1779)
Maculinea nausithous (BERGSTRASSER, 1779)
Plebeius argus (LINNAEUS, 1758)
Plebeius argyrognomon
(BERGSTRASSER, 1779)
Aricia agestis
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Polyommatus dorylas**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Polyommatus icarus** (ROTTEMBURG, 1775)
- Polyommatus daphnis**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Polyommatus bellargus** (ROTTEMBURG, 1775)
- Polyommatus coridon** (PODA, 1761)
- NYMPHALIDAE**
- Argynnис paphia** (LINNAEUS, 1758)
- Argynnис aglaja** (LINNAEUS, 1758)
- Issoria lathonia** (LINNAEUS, 1758)
- Brenthis ino** (ROTTEMBURG, 1775)
- Brenthis daphne**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Brenthis hecate**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Boloria dia** (LINNAEUS, 1758)
- Vanessa atalanta** (LINNAEUS, 1758)
- Vanessa cardui** (LINNAEUS, 1758)
- Inachis io** (LINNAEUS, 1758)
- Aglais urticae** (LINNAEUS, 1758)
- Polygonia c-album** (LINNAEUS, 1758)
- Araschnia levana** (LINNAEUS, 1758)
- Euphydryas maturna** (LINNAEUS, 1758)
- Euphydryas aurinia** (ROTTEMBURG, 1775)
- Melitaea phoebe**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Melitaea trivia**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Melitaea didyma** (ESPER, 1778)
- Melitaea aurelia** NICKERL, 1850
- Melitaea athalia** (ROTTEMBURG, 1775)
- Pararge aegeria** (LINNAEUS, 1758)
- Lasiommata megera** (LINNAEUS, 1767)
- Lasiommata maera** (LINNAEUS, 1758)
- Coenonympha arcania** (LINNAEUS, 1761)
- Coenonympha glycerion** (BORKHAUSEN, 1788)
- Coenonympha pamphilus** (LINNAEUS, 1758)
- Maniola jurtina** (LINNAEUS, 1758)
- Melanargia galathea** (LINNAEUS, 1758)
- Minois dryas** (SCOPOLI, 1763)
- Hipparchia fagi** (SCOPOLI, 1763)
- Arethusana arethusa** ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- DREPANIDAE**
- Thyatira batis** (LINNAEUS, 1758)
- Habrosyne pyritoides** (HUFNAGEL, 1766)
- Tethea ocularis** (LINNAEUS, 1767)
- Cymatophorima diluta**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Watsonalla binaria** (HUFNAGEL, 1767)
- Drepana falcataria** (LINNAEUS, 1758)
- Cilix glaucata** (SCOPOLI, 1763)
- GEOMETRIDAE**
- Abraxas grossulariata** (LINNAEUS, 1758)
- Lomaspilis marginata** (LINNAEUS, 1758)
- Ligdia adustata**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Stegania dilectaria** (HÜBNER, 1790)
- Heliomata glarearia**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Macaria notata** (LINNAEUS, 1758)
- Macaria alternata**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Macaria liturata** (CLERCK, 1759)
- Macaria artesaria**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Chiasmia clathrata** (LINNAEUS, 1758)
- Tephrina murinaria**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Tephrina arenacea**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Opisthograptis luteolata** (LINNAEUS, 1758)
- Therapis flavicaria**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Pseudopanthera macularia** (LINNAEUS, 1758)
- Apeira syringaria** (LINNAEUS, 1758)
- Ennomos fuscantaria** (HAWORTH, 1809)
- Selenia lunularia** (HÜBNER, 1788)
- Artiora evonymaria**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Crocallis elinguaria** (LINNAEUS, 1758)
- Colotois pennaria** (LINNAEUS, 1761)
- Angerona prunaria** (LINNAEUS, 1758)
- Lycia hirtaria** (CLERCK, 1759)
- Lycia zonaria**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Biston strataria** (HUFNAGEL, 1767)
- Biston betularia** (LINNAEUS, 1758)
- Agriopis leucophaearia**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Agriopis bajaria**
([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- Agriopis aurantiaria** (HÜBNER, 1799)
- Agriopis marginaria** (FABRICIUS, 1776)
- Erannis defoliaria** (CLERCK, 1759)

- Nychiodes obscuraria* (VILLERS, 1789)
Synopsia sociaria (HÜBNER, 1799)
Peribatodes rhomboidaria
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Selidosema plumaria
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Cleora cinctaria
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Hypomecis roboraria
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Ascotis selenaria
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Ectropis crepuscularia
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Ematurga atomaria (LINNAEUS, 1758)
Tephronia sepiaria (HUFNAGEL, 1769)
Cabera pusaria (LINNAEUS, 1758)
Cabera exanthemata (SCOPOLI, 1763)
Campea margaritata (LINNAEUS, 1767)
Odontognophos dumetata
 (TREITSCHKE, 1827)
Charissa obscurata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Neognophina intermedia (WEHRLI, 1917)
Aspitates gilvaria
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Alsophila aescularia
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Comibaena bajularia
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Antonechloris smaragdaria (FABRICIUS, 1787)
Chlorissa viridata (LINNAEUS, 1758)
Chlorissa cloraria (HÜBNER, 1813)
Chlorissa etruscaria (ZELLER, 1849)
Thalera fimbrialis (SCOPOLI, 1763)
Cyclophora ruficiaria
 (HERRICH-SCHÄFFER, 1855)
Cyclophora punctaria (LINNAEUS, 1758)
Scopula immorata (LINNAEUS, 1758)
Scopula virgulata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Scopula ornata (SCOPOLI, 1763)
Scopula decorata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Scopula rubiginata (HUFNAGEL, 1767)
Scopula marginepunctata (GOEZE, 1781)
Scopula incanata (LINNAEUS, 1758)
Scopula immutata (LINNAEUS, 1758)
Scopula flaccidaria (ZELLER, 1852)
- Idea rufaria* (HÜBNER, 1799)
Idea sericeata (HÜBNER, 1813)
Idea aureolaria ([DENIS &
 SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Idea rusticata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Idea filicata (HÜBNER, 1799)
Idea sylvestraria (HÜBNER, 1799)
Idea inquinata (SCOPOLI, 1763)
Idea dilutaria (HÜBNER, 1799)
Idea humiliata (HUFNAGEL, 1767)
Idea seriata (SCHRANK, 1802)
Idea dimidiata (HUFNAGEL, 1767)
Idea subsericeata (HAWORT, 1809)
Idea rubraria (STAUDINGER, 1901)
Idea degeneraria (HÜBNER, 1799)
Rhodostrophia vibicaria (CLERCK, 1759)
Lythria purpuraria (LINNAEUS, 1758)
Cataclysme riguata (HÜBNER, 1813)
Phibalapteryx virgata (HUFNAGEL, 1767)
Scotopteryx moeniata (SCOPOLI, 1763)
Scotopteryx chenopodiata (LINNAEUS, 1758)
Scotopteryx mucronata (SCOPOLI, 1763)
Scotopteryx luridata (HUFNAGEL, 1767)
 (=plumbaria FABRICIUS, 1775)
Orthonama obstipata (FABRICIUS, 1794)
Xanthorhoe spadicearia
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Xanthorhoe ferrugata (CLERCK, 1759)
Xanthorhoe fluctuata (LINNAEUS, 1758)
Catarhoe cuculata (HUFNAGEL, 1767)
Epirrhoë tristata (LINNAEUS, 1758)
Epirrhoë alternata (MÜLLER, 1764)
Epirrhoë rivata (HÜBNER, 1813)
Costaconvexa polygrammata
 (BORKHAUSEN, 1794)
Camptogramma bilineata (LINNAEUS, 1758)
Pelurga comitata (LINNAEUS, 1758)
Cosmorhoe ocellata (LINNAEUS, 1758)
Nebula salicata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Eulithis pyraliata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Cidaria fulvata (FORSTER, 1771)
Hydriomena furcata (THUNBERG, 1784)
Horisme vitalba
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Melanthis procellata
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

- Philereme vetulata
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Philereme transversata (HUFNAGEL, 1767)
 Euphyia frustata (TREITSCHKE, 1828)
 Operophtera brumata (LINNAEUS, 1758)
 Operophtera fagata (SCHARFENBERG, 1805)
 Perizoma alchemillata (LINNAEUS, 1758)
 Pperizoma bifaciata (HAWORTH, 1809)
 Eupithecia haworthiata DOUBLEDAY, 1856
 Eupithecia linariata
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Eupithecia silenicolata zengoensis FAZEKAS,
     1979
 Eupithecia centaureata
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Eupithecia subfuscata (HAWORTH, 1809)
     (=castigata HÜBNER, 1813)
 Eupithecia succenturiata (LINNAEUS, 1758)
 Eupithecia graphata (TREITSCHKE, 1828)
 Eupithecia pimpinellata (HÜBNER, 1813)
 Chloroclystis v-ata (HAWORTH, 1809)
 Aplocera plagiata (LINNAEUS, 1758)
 Aplocera eformata (GUENÉE, 1857)
 Aplocera praeformata (HÜBNER, 1826)
 Lithostege griseata
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Lithostege farinata (HUFNAGEL, 1767)
 Minoa murinata (SCOPOLI, 1763)
NOTODONTIDAE
 Clostera curtula (LINNAEUS, 1758)
 Cerura vinula (LINNAEUS, 1758)
 Dicranura ulmi
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Notodonta dromedarius (LINNAEUS, 1758)
 Notodonta zigzag (LINNAEUS, 1758)
 Drymonia rucifornis (HUFNAGEL, 1766)
     (=chaonia [DENIS & SCHIFFERMÜLLER],
     1778)
 Drymonia quernea
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Drymonia velitaris (HUFNAGEL, 1766)
 Pterostoma palpina (CLERCK, 1759)
 Ptilophora plumigera
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Glaphisia crenata (ESPER, 1785)
 Phalera bucephala (LINNAEUS, 1758)
 Phalera bucephaloides
     (OCHSENHEIMER, 1810)
 Peridea anceps (GOEZE, 1781)
- Spatalia argentina
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
NOCTUIDAE
 Oxicesta geographicaria (FABRICIUS, 1787)
 Acronicta tridens
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Acronicta psi (LINNAEUS, 1758)
 Acronicta rumicis (LINNAEUS, 1758)
 Simyra nervosa
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Cryphia ereptricula (TREITSCHKE, 1825)
 Cryphia domestica (HUFNAGEL, 1766)
 Herminia grisealis
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Polypogon tentacularia (LINNAEUS, 1758)
 Plypogon gryphalis
     (HERRICH-SCHÄFFER, 1851)
 Zanclognatha lunalis (SCOPOLI, 1763)
 Catocala nupta (LINNAEUS, 1767)
 Catocala fulminea (SCOPOLI, 1763)
 Lygephila craccae
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Aedia funesta (ESPER, 1786)
 Tyta luctuosa
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Euclidia glyphica (LINNAEUS, 1758)
 Scoliopteryx libatrix (LINNAEUS, 1758)
 Hypena proboscidalis (LINNAEUS, 1758)
 Hypena rostralis (LINNAEUS, 1758)
 Rivula sericealis (SCOPOLI, 1763)
 Eutelia adulatrix (HÜBNER, 1813)
 Diachrysia chrysitis (LINNAEUS, 1758)
 Diachrysia chryson (ESPER, 1789)
 Macdunnoughia confusa (STEPHENS, 1850)
 Autographa gamma (LINNAEUS, 1758)
 Abrostola tripartita (HUFNAGEL, 1766)
 Abrostola asclepiadis
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Emmalia trabealis (SCOPOLI, 1763)
 Acontia lucida (HUFNAGEL, 1766)
 Deltote bankiana (FABRICIUS, 1775) (=oli-
     vana Denis & SCHIFFERMÜLLER, 1775)
 Pseudeustrotia candidula ([DENIS &
     SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Odice arcuinna (HÜBNER, 1790)
 Eublemma parva (HÜBNER, 1808)
 Eublemma purpurina
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Cucullia absinthii (LINNAEUS, 1761)

- Cucullia xeranthemi* BOISDUVAL, 1840
Cucullia chamomillae ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Shagacucullia verbasci (LINNAEUS, 1775)
Calophasia lunula (HUFNAGEL, 1766)
Calophasia platyptera (ESPER, 1788)
Amphipyra berbera RUNGS, 1949
Amphipyra livida
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Amphipyra tragopoginis (CLERCK, 1759)
Asteroscopus sphinx (HUFNAGEL, 1766)
Lamprosticta culta
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Diloba caeruleocephala (LINNAEUS, 1758)
Panemeria tenebrata (SCOPOLI, 1763)
Aegle kaekeritziana HÜBNER, 1799
Heliothis viriplaca (HUFNAGEL, 1766)
Heliothis maritima GRASLIN, 1855
Heliothis peltigera
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Pyrrhia umbra (HUFNAGEL, 1766)
Periphanes delphinii (LINNAEUS, 1758)
Paradrina selini (BOISDUVAL, 1840)
Paradrina clavipalpis (SCOPOLI, 1763)
Hoplodrina octogenaria (GOEZE, 1781)
     (=alsines BRAHM, 1791)
Hoplodrina blanda
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Hoplodrina respersa
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Hoplodrina ambigua
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Athetis gluteosa (TREITSCHKE, 1835)
Athetis furvula (HÜBNER, 1808)
Athetis pallustris (HÜBNER, 1808)
Proxenus lepigone (MÖSCHLER, 1860)
Drypterygia scabriuscula (LINNAEUS, 1758)
Thalpophila matura (HUFNAGEL, 1766)
Phlogophora meticulosa (LINNAEUS, 1758)
Actinotia polyodon (CLERCK, 1759)
Cloantha hyperici
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Ipimorpha subtusa
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Parastichtis ypsilon
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Dicycla oo (LINNAEUS, 1758)
Cosmia diffinis (LINNAEUS, 1767)
Atethmia centrago (HAWORTH, 1809)
- Xanthia aurago*
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Xanthia sulphurago
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Agrochola lychnidis
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Agrochola lota (CLERCK, 1759)
Agrochola helvola (LINNAEUS, 1758)
Eupsilia transversa (HUFNAGEL, 1766)
Conistra vaccinii (LINNAEUS, 1761)
Conistra rubiginosa (SCOPOLI, 1763)
Conistra rubiginea
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Conistra erythrocephala
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Episema glaucina (ESPER, 1789)
Cleoceris scorpiacea (ESPER, 1789)
Brachylomia viminalis (FABRICIUS, 1776)
Xylena vetusta (HÜBNER, 1813)
Allophyes oxyacanthalae (LINNAEUS, 1758)
Valeria oleagina
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Ammoconia caecimacula
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Polymixis polymita (LINNAEUS, 1758)
Apamea monoglypha (HUFNAGEL, 1766)
Apamea sublustris (ESPER, 1788)
Apamea scolopacina (ESPER, 1788)
Oligia strigilis (LINNAEUS, 1758)
Oligia versicolor (BORKHAUSEN, 1792)
Oligia latruncula
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mesoligia furuncula
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mesapamea secalis (LINNAEUS, 1758)
Photedes minima (HAWORTH, 1809)
Luperina testacea
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Hydraecia micacea (ESPER, 1789)
Gortyna flavago
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Calamia tridens, (HUFNAGEL, 1766)
     (=virens LINNAEUS, 1767)
Archanara sparganii (ESPER, 1790)
Chortodes extrema (HÜBNER, 1809)
Chortodes fluxa (HÜBNER, 1809)
Chorthodes pygmina (HAWORTH, 1809)
Chorthodes morrisii (DALE, 1837)
Discestra trifolii (HUFNAGEL, 1766)

- Lacanobia w-latinum* (HUFNAGEL, 1766)
Lacanobia oleracea (LINNAEUS, 1758)
Lacanobia thalassina (HUFNAGEL, 1766)
Lacanobia suasa
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Hadena bistrigata (HUFNAGEL, 1766)
Hadena compta
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Hadena confusa (HUFNAGEL, 1766)
Hadena rivularis (FABRICIUS, 1775)
Hadena perplexa ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775) (=lepidia ESPER, 1790)
Hadena irregularis (HUFNAGEL, 1766)
Sideridis lampra (SCHAWERDA, 1913)
 (=evidens HÜBNER, 1808)
Heliothis pometaria (GOEZE, 1781)
Conisania luteago
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Melanchra pisi (LINNAEUS, 1758)
Mamestra brassicae (LINNAEUS, 1758)
Polia bombycina (HUFNAGEL, 1766)
Mythimna turca (LINNAEUS, 1761)
Mythimna conigera
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mythimna ferrago (FABRICIUS, 1758)
Mythimna albipuncta
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mythimna pudorina
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Mythimna impura (HÜBNER, 1808)
Mythimna pallens (LINNAEUS, 1758)
Mythimna l-album (LINNAEUS, 1767)
Orthosia incerta (HUFNAGEL, 1766)
Orthosia gothica (LINNAEUS, 1758)
Orthosia cruda
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Orthosia miniosa
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Orthosia opima (HÜBNER, 1809)
Orthosia cerasi (FABRICIUS, 1775)
Orthosia gracilis
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Orthosia munda
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Egira conspicillaris (LINNAEUS, 1758)
Perigrapha i-cinctum
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1758)
Hyssia cavernosa (EVERSMANN, 1842)
Cerapteryx graminis (LINNAEUS, 1758)
- Tholera cespitis*
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Tholera decimalis (PODA, 1761)
Pachetra sagittigera (HUFNAGEL, 1766)
Eriopygodes imbecilla (FABRICIUS, 1794)
Axylia putris (LINNAEUS, 1761)
Ochropleura leucogaster (LINNAEUS, 1761)
Noctua pronuba (LINNAEUS, 1758)
Noctua orbona (HUFNAGEL, 1766)
Noctua interposita (HÜBNER, 1813)
Noctua fimbriata (SCHREBER, 1759)
Chersotis fimbriola (ESPER, 1803)
Spaelotis rufa
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Opigena polygona
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Eugnorisma depuncta (LINNAEUS, 1761)
Xestia c-nigrum (LINNAEUS, 1758)
Xestia ditrapezium
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Xestia baja
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Xestia xanthographa
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Cerastis rubricosa
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Euxoa aquilina
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Euxoa distingueda (LEDERER, 1857)
Euxoa nigricans (LINNAEUS, 1761)
Euxoa obelisca
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Euxoa vitta (ESPER, 1789)
Dichagyris candelisequa
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Yigoga nigrescens (HOFNER, 1888)
Yigoga forcipula
 ([DENIS & Schiffermüller], 1775)
Agrotis crassa (HÜBNER, 1803)
Agrotis exclamacionis (LINNAEUS, 1758)
Agrotis segetum
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Agrotis cinerea
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Colocasia coryli (LINNAEUS, 1758)
- LYMANTRIIDAE**
- Lymantria dispar* (LINNAEUS, 1758)
Ocnocera rubea
 ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)

Dicallomera fascelina (LINNAEUS, 1758)
 Euproctis similis (FUESSLY, 1775)
 Penthophera morio (LINNAEUS, 1767)
NOLIDAE
 Meganola albula
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Nola chlamitulalis (HÜBNER, 1793)
ARCTIIDAE
 Coscinia cribaria (LINNAEUS, 1758)
 Miltocrista miniata (FORSTER, 1771)
 Cybosia mesomella (LINNAEUS, 1758)
 Pelosia muscerda (HUFNAGEL, 1766)
 Eilema complana (LINNAEUS, 1758)
 Eilema caniola (HÜBNER, 1808)
 Eilema palliatella (SCOPOLI, 1763)
 Eilema pygmaeola (DOUBLEDAY, 1847)
 Eilema lutarella (LINNAEUS, 1758)

Lithosia quadra (ESPER, 1787)
 Setina roscida
     ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
 Amata phegea (LINNAEUS, 1758)
 Dysauxes ancilla (LINNAEUS, 1767)
 Ocnogyna parasita (HÜBNER, 1790)
 Chelis maculosa (GERNING, 1780)
 Watsonarctia casta (ESPER, 1785)
 Phragmatobia fuliginosa (LINNAEUS, 1758)
 Spilosoma lutea (HUFNAGEL, 1766)
 Spilosoma lubricipeda (LINNAEUS, 1758)
 Diaphora mendica (CLERCK, 1759)
 Rhypharia purpurata (LINNAEUS, 1758)
 Arctia caja (LINNAEUS, 1758)
 Arctia villica (LINNAEUS, 1758)
 Arctia festiva (HUFNAGEL, 1766)
 Euplagia quadripunctaria (PODA, 1761)

Értékelés

Öskü környékén a meglehetősen száraz, nagy hőmérsékleti ingadozású, déli kitettségű, erős besugárzsú lejtőket nyílt dolomitsziklagyepek (*Seseli leucospermi-Festucetum pallentis*) uralják, amelyek a degradációnak viszonylag jól ellenállnak. Az erős taposás (katonai gyakorlatok) jellegtelentő hatása miatt az eredeti faunakép ma már csak részben rekonstruálható, ugyanakkor rendkívül időszerű. A fajspektrum felvázolásával először nyílik alkalom a Bakony és más középhegységi területek hasonló élőhelytípusainak összehasonlítására.

A vizsgálatok során ez idáig 737 faj került, amelyből 262 faj Microlepidoptera, és 475 faj Macrolepidoptera. Ez a taxonómiai diverzitás jóval alacsonyabb, mint a turizmus által erősen igénybe vett Tihanyi-félsziget faunájáé (vö. FAZEKAS 1993: 954 faj), s szinte ugyanolyan, mint Bakonynánáé (vö. FAZEKAS 2002: 740 faj). Az előbbi három helyi fauna összetétele (ökológiai igény, származás, populáció-nagyság, stabilitás stb.) azonban lényeges eltérést mutat.

Az ösküi dolomit területeken több olyan faj is megjelenik, amelyet eddig a Bakony más területeiről még nem sikerült igazolni: pl. *Coleophora colutella* (FABRICIUS, 1794), *Udea lutealis* (HÜBNER, 1809), *Zygaena fausta agilis* REIB, 1932, *Eugnosta lathonia* (HÜBNER, 1800), *Thiodia trochilana* (FRÖHLICH, 1828), *Eucosma tundrana* (KENNEL, 1900), *Pyralis perversalis* (HERRICH-SCHÄFFER, 1849), *Pediasia kenderesiensis* FAZEKAS, 1987, *Nychiodes obscuraria* (VILLERS, 1789) stb.

A Kárpát-medence faunatörténetében is igen jelentős lepkefajok kerültek elő: *Coleophora colutella* (FABRICIUS, 1794), *Udea lutealis* (HÜBNER, 1809), *Agriphila tolli pelsonius* FAZEKAS, 1985, *Pediasia kenderesiensis* FAZEKAS, 1987, *Zygaena fausta agilis* REIB, 1932, *Charissa intermedia* (WEHRLI, 1917) stb.

Igen magas a védett fajok száma (31 spp.), közöttük több európai jelentőségű, igen ritka és lokális taxonnal (pl. *Zygaena fausta agilis* REIB, 1932, *Pieris ergane* (GEYER, 1828), *Chersotis fimbriola* (ESPER, 1803), *Dyscia conspersaria* ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775), *Arctia festiva* (HUFNAGEL, 1766) stb.).

Védett fajok:

- Zygaena fausta agilis REIß, 1932
Saturnia pyri ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Saturnia spinii ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Lemonia dumi (LINNAEUS, 1761)
Lemonia taraxaci ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Acherontia atropos (LINNAEUS, 1758)
Iphiclus podalirius (LINNAEUS, 1758)
Papilio machaon LINNAEUS, 1758
Leptidea morsei (FENTON, 1881)
Pieris ergane (GEYER, 1828)
Colias chrysosthemis (ESPER, 1781)
Lycaena thersamon (ESPER, 1784)
Lycaena dispar (HAWORTH, 1802)
Maculinea arion (LINNAEUS, 1758)
M. teleius (BERGSTRASSER, 1779)
M. nausithous (BERGSTRASSER, 1779)
Vanessa atalanta (LINNAEUS, 1758)
Inachis io (LINNAEUS, 1758)
Euphydryas maturna (LINNAEUS, 1758)
E. aurinia (ROTTEMBURG, 1775)
Chersotis fimbriola (ESPER, 1803)
Cucullia xanthanthe BOISDUVAL, 1840
Chazara briseis (LINNAEUS, 1764)
Odontognophos dumetata (TREITSCHKE, 1827)
Charissa intermedia (WEHRLI, 1917)
Eupithecia graphata (TREITSCHKE, 1828)
Dyscia conspersaria ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
Phalera bucephaloides (OCHSENHEIMER, 1810)
Ocnogyna parasita (HÜBNER, 1790)
Arctia festiva (HUFNAGEL, 1766)
Coscinia cribaria (LINNAEUS, 1758)
Euxoa vitta (ESPER, 1789)

Jellegzetes, védett, veszélyeztetett és ritka fajok:

Pterolonche inspersa STAUDINGER, 1859 (Pterolonchidae): A Bakonyból csupán Csopakról és Ösküről került elő (SZABÓKY 1982). A hegységben ritka.

Argyresthia pruinella (CLERCK, 1759) (Yponomeutidae): A fajt az általam működtetett fénycsapdából jelezte SZABÓKY (1982) „A. pygmaeella HBN.” néven. Újabb publikált bakonyi lelőhelye nem ismert. A hegységben ritka.

Coleophora colutella (FABRICIUS, 1794) (Coleophoridae): Magyarországi elterjedés: GOZMÁNY (1965), SZÓCS (1977): „Budapest”. Budaörs, Budakeszi (in coll. Magyar Term.-tud. Múz., Budapest). A *colutella* ösküi lokális populációjának nagysága nem ismert. A feltárt magyarországi lelőhelyek alapján a hazai populációk veszélyeztettsége valószínűsíthető (vö. FAZEKAS 2003).

Eugnosta lathonia (HÜBNER, 1800) (Tortricidae): Ny-palearktikus areájú, Közép-Európában lokális és ritka faj. Hazai elterjedése pontosan még nem ismert. A Bakonyból SZABÓKY (1982) csak Ösküről jelezte. A hegységben ritka.

Thiodia trochilana (FRÖHLICH, 1828) (=delitana FISCHER von RÖSLERSTAMM, 1840) (Tortricidae): A Bakony-vidékéről ez idáig csak Öskün gyűjtöttetem. A szomszédos Ausztriában nagy földrajzi területekről hiányzik, így például Burganlandból is (HUEMER & TARMANN 1993). RAZOWSKI (2001) szerint Közép-Európában Németországban, Lengyelországban és Csehországban is ismeretlen. A faj areasúlypontja a holomediterrán térség, keleten Türkmeniáig elterjedt.

Eucosma tundrana (KENNEL, 1900) (Tortricidae): Kazahsztán üröm pusztáitól a közép-európai sztyeprétekig és sziklagycspekig lokálisan elterjedt, a Pannon-Kárpát-térségben lokális, helyenként ritka faj. A Bakonyból ez idáig csak Ösküről került elő.

Wheeleria obsoleta (ZELLER, 1841): Az egyértelműen determinált tollasmoly fajt Magyarországról először Ösküről mutattam ki (FAZEKAS 1985c). Később több munkámban (pl. FAZEKAS 2000) elemeztem a taxont. Az obsoleta egy monovoltin, expanzív pontomediterrán faunaelem, amely hazánkban elsősorban a középhegységi karsztbokorerdőkben, a sziklagyepekben, a lejtősztyeppéken, a lösztölgysesekben és löszpusztákon él, rendkívül izolált fragmentumokban. Természetvédelmi szempontból a pannon populációk európai jelentőségűek, aktuálisan veszélyeztetettek.

Udea lutealis (HÜBNER, 1809): Az ösküi fajok közül kiemelkedik az Udea lutealis, amelynek első magyarországi példányát az Öskün működő fénycsapdával gyűjtöttem (1980. VIII. 29.). A szibériai faunakör tagja, amely Európa szinte minden országból előkerült (kivéve Ibériai-félsziget, a mediterrán szigetek és a Balkán déli tájai). Az újabb kutatások alapján bizonyított lokális hazai előfordulása (Bakony, Mátra, Aggteleki-karszt) és alacsony abundanciája részletes vizsgálatokat igényel.

Pyralis perversalis (HERRICH-SCHÄFFER, 1849) (Pyralidae): A Ny-palearktisz sztyepejinek és sziklagyepjinek igen lokális is ritka faunaeleme. Az európai jelentőségű magyar populációk elsősorban a hortobágyi löszpusztákról és a Velencei-tó környékéről ismertek. A Bakonyból csak Ösküről került elő.

Pediasia kenderesiensis FAZEKAS, 1987 (Crambidae): Az eddigi ismereteink szerint a kenderesiensis egy pannon endemizmus, amelynek rokonsági köre a pontuszi szekundér refugium területére esik. A Crambidae családba tartozó faj paratypusát Öskün gyűjtöttem (1980. IX. 5.). A holotípus az alföldi Kenderesről származik (vö. FAZEKAS 1987ab).

Agriphila tolli pelsonius FAZEKAS, 1985 (Crambidae): Az A. tolli három markáns, földrajzilag és ökológiaileg is elkülönült alfajra osztható: ssp. tolli BLESZYNSKI, 1952; ssp. beieri BLESZYNSKI, 1955; ssp. pelsonius FAZEKAS, 1985. Közülük csak a Kárpát-medencében endemikus ssp. pelsonius FAZEKAS, 1985 nyugati areavonalára érintkezik az atlantomediterrán Agriphila geniculea perempopulációival (Somogy megye, Bakony). A ssp. pelsonius izoklimatikus areaképet mutat, mivel csak a cseres tölgyes klímaövben elterjedt, s ott inherens taxon. A Dél-Európában elterjedt Agriphila tolli tolli-t Kis-Ázsiában az Agriphila tolli beieri BLESZYNSKI, 1955 váltja fel (vö. FAZEKAS 1991b).

Zygaena fausta agilis REISS, 1932 (Zygaenidae): Fokozatos regresszióban lévő, védett atlantomediterrán faunaelem. Magyarországon csupán négy lelőhelyét tartjuk nyilván: Nagykanizsa (†1889), Dobogókő, Százhalombatta és Öskü (1979. VII. 19. leg. Fazekas). Dobogókőn és környékén többször kerestem, de nem sikerült rábukkannom. Az utóbbi 23 évben újabb bizonyítópéldány nem került elő. Hazai kipusztulása valószínűsíthető.

Saturnia spinii ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775) (Saturnidae): Utoljára Kovács (1953) közelte. Magam a területen nem gyűjtöttem. Védett faj.

Coscinia cribaria (LINNAEUS, 1758) (Arctiidae): Magyarországon igen lokális (pl. Aggteleki-karszt, Bátorliget, Mikepérce, Sopron stb.) és ritka, feltehetőleg posztglaciális melegkori reliktum. VARGA (1989) szerint a „kipusztlás közvetlen veszélyében lévő védett faj”. Öskün egy példányát gyűjtöttem 1980-ban.

Nychiodes obscuraria (VILLERS, 1789): Magyarországról sokáig a *N. dalmatina* F. WAGNER, 1909 fajt tartották nyilván (Hortobágy), melyről később bebizonysodott, hogy csupán egy tévesen cédulázott, feltehetőleg a Balkánról származó példányról van szó. 1989. VII. 19-én az Öskü feletti katonai gyakorló területen három *N. obscuraria* példányt gyűjtöttem (FAZEKAS 1992, 1997). Az *obscuraria* bakonyi felfedezése fauna-genetikailag, állatföldrajzilag igen figyelemre méltó, különösen akkor, ha a balkáni anomáliákat vizsgáljuk (vö. FAZEKAS 1997). Az *obscuraria* recens areája azon délnyugat-európai fajokkal mutat analógiát, amelyeknek posztglaciális északkeleti irányú kolonizációja a Jura-Alpok, Magyar-középhegységek és a Kárpátok déli oldalain zajlott le. Ezek napjainkban csupán diszperz populációkban maradtak fenn, aktuálisan veszélyeztetettek vagy közvetlen kipusztlás által fenyegetettek (pl. *Zygaena fausta*).

Eupithecia silenicolata zengoensis FAZEKAS, 1979: A Mecsekből leírt, endemikus pannon alfaj (FAZEKAS 1979). A politípus, feltehetőleg expanzív holomediterrán faj chorológijára csak részben ismert. Areójának gócpontja az Apennini-, a Balkán-félsziget és Kis-Azsia. Monofág hernyója *Silene*-fajokon él. A kétnemzedékes *silenicolata* április végétől augusztus végéig repül domb és hegyvidéki száraz gyepekben, xero- és mezofil tölgysesek szegényén, irtásrészjein, de felbukkan már gyomtársulásokban is (pl. Mecsek). A hazai populációk izoláltak, aktuálisan veszélyeztetettek.

Eupithecia graphata (TREITSCHKE, 1828): Magyarországról leírt („Ofen” [=Buda]), védett, aktuálisan veszélyeztetett politípus, szubmediterrán faj. A magyar szerzők monofág törpearaszolónak tekintik, pedig valójában egy oligofág faj. A hernyók hazánkban *Gypsophila*- és *Minuartia*-fajokon táplálkoznak, de Horvátiában *Dryopis spinosa*-n is megtalálták. Április végétől augusztus végéig két nemzedékben repül középhegységi mészkkő és dolomit sziklagyepekben, sztyeplejtőkön valamint ritkás karsztbokorerdőkben.

Dyscia conspersaria ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775) (Geometridae): A faj rokonsági köre a Palearktikumban taxonómiaileg csak részben feltárt, a chorológiai adatok további vizsgálatokat igényelnek. A pannon populációk a nevezéktani alfajt képviselik. A *conspersaria* magyarországi habitatjai középhegységek mészkkőes és dolomitos területek vegetáció-mozailkjaiban (sziklagyepek, sztyeplejtők, karsztbokoredők) csak lokálisan jelennek meg. Az imágók május elejétől június végéig éjszaka repülnek, nappal a sziklatömbök, sziklapadok árnyasabb oldalain pihennek.

Charissa intermedia (WEHRLI, 1917) (Geometridae): Politípus, montán jellegű, európai faunaelem, a dolomit lejtők és nyílt sziklagyepek jellegzetes, igen lokális képviselője. A politípus fajt KOVÁCS (1954) szerint hazánkban a ssp. *budensis* képviseli. Védett taxon. A *budensis*-t VARGA (1989) „sajátos endemikus” alfajnak tartja. Az Öskün gyűjtött példányok nem mutatnak eltérést a nevezéktani alfajtól, így kérdéses a *budensis* bakonyi előfordulása.

Maculinea teleius (BERGSTRASSER, 1779) (Lycaenidae): A Bakony vidékén főként a Tapolcai-medencéből (NÉMET 1991), a Várpalotai-fennsíkról (SZEŐKE 1987) valamint Herend környékéről közölték (DIETZEL 1997). DIETZEL (1997) szerint „... a *teleius* mindenütt repül, ahol a *nausithous*-t megtalálni, míg fordítva ez nem igaz.” Megállapítását a

gyűjtési adatok egyértelműen nem igazolták. Az ösküi vasúti töltés menti nedves réten a *Maculinea nausithous* kb. ötször gyakoribb volt, mint a *teleius*.

Maculinea nausithous (BERGSTRASSER, 1779) (Lycaenidae): A Bakony-vidék területéről feltűnően kevés lelőhelyét ismerjük (pl. Ajka, Bakonygyepes, Balinka, Herend, Mecsérvuszta, Nagytárkány, Pétfürdő). Öskün csupán a vasúti töltés menti *Sanguisorba officinalis*-os nedves rétmaradványon gyűjtöttem 1979.VII.19-én (10 ex.). DIETZEL (1997) bakonyi nappali lepkéket feldolgozó munkájában tévesen értelmezi a faj keleti areavonalát, amikor így ír: „...a lengyelországi népességével együtt – amely közelítőleg ezen a hosszúsági körön repül – ezt tartották európai elterjedésének legkeletibb határának.” Ez a határ, tőlünk jóval nyugatabbra húzódik (vö. HIGGINS & RILEY 1971).

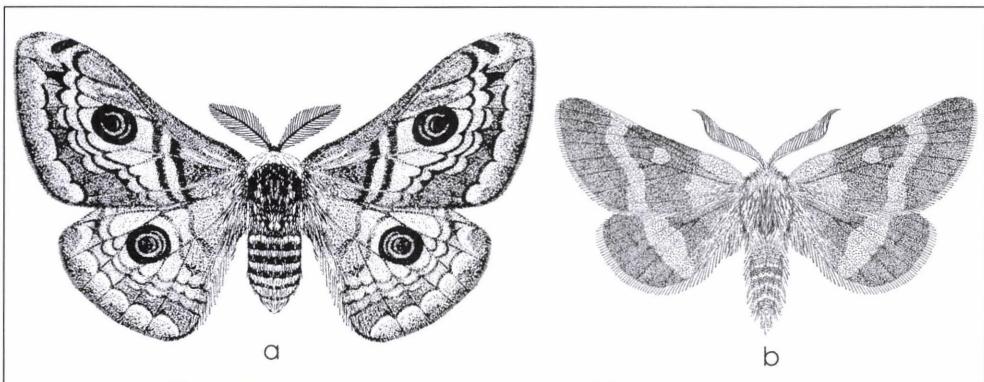
Euphydryas aurinia (ROTTENBURG, 1775): Öskü környékéről csak az ún. száraz gyepekhez kötődő „alakkör” példányai kerültek (2 ex) elő még 1979-ben. A később időszakban már nem sikerült gyűjtenem. A policentrikus palearktikus fajt a Bakony több pontján megtalálták a tocsogós lápréteken.

Euxoa vitta (ESPER, 1789): A Pannon régió xerotherm mészkő- és dolomit sziklagyepinek atlanti-mediterrán karakterfaja. Az ösküi fénycsapdában csak ritkán és szóránysosan jelent meg, személyes lámpázásaim során nem került elő.

Pótłások

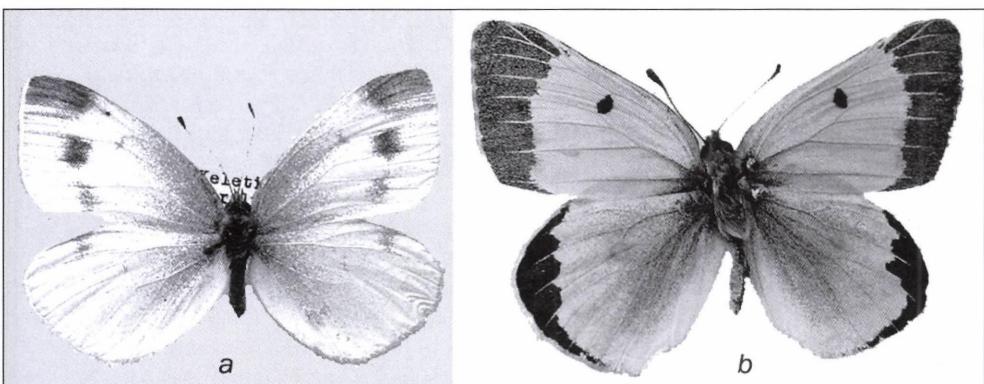
A kézirat lezárást követően – Szeőke Kálmán kutatásai nyomán – több új ösküi faj is előkerült. A *Phyllometra culminaria*-t László M. Gyula gyűjtötte. Adataikat e helyen is megköszönöm. A fajnevek ábécé sorrendben a következők:

- Actinotia radiosa (ESPER, 1804)
  - Argynnис niobe (LINNAEUS, 1758)
  - Argynnис pandora ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
  - Brachodes pumilla (OCHSENHEIMER, 1808)
  - Callistege mi (CLERCK, 1759)
  - Euclidia glyphica (LINNAEUS, 1758)
  - Phyllometra culminaria (EVERSMANN, 1834)
  - Satyrum w-album (KNOCH, 1782)
  - Satyrum ilicis (ESPER, 1779)
  - Satyrum acaciae (FABRICIUS, 1787)
  - Spialia sertorius (HOFFMANNSEGG, 1804)
  - Zygaena brizae (ESPER, 1800)
  - Zygaena ephialtes (LINNAEUS, 1767)
  - Zygaena punctum OCHSENHEIMER, 1808
  - Zygaena viciae ([DENIS & SCHIFFERMÜLLER], 1775)
- (Megjegyzés: A fenti taxonokkal az általam gyűjtött ösküi fajok száma 752-re emelkedett.)

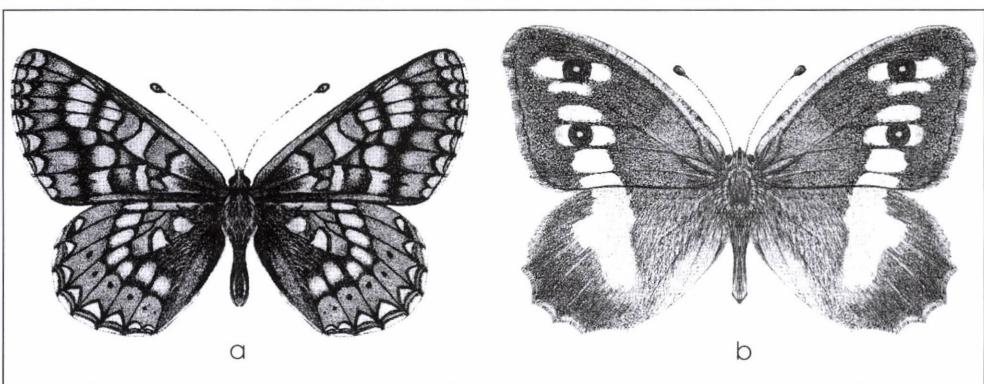
2. ábra: *Saturnia spini* (a), *Lemonia dumi* (b)

Fig. 2. *Saturnia spini* (a), *Lemonia dumi* (b)

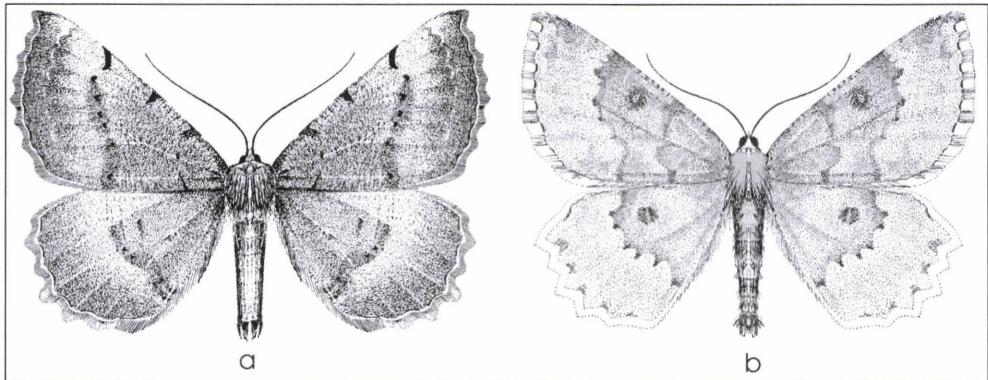
3. ábra: *Pieris ergane* (a) *Colias chrysostheme* (b)

Fig. 3. *Pieris ergane* (a) *Colias chrysostheme* (b)

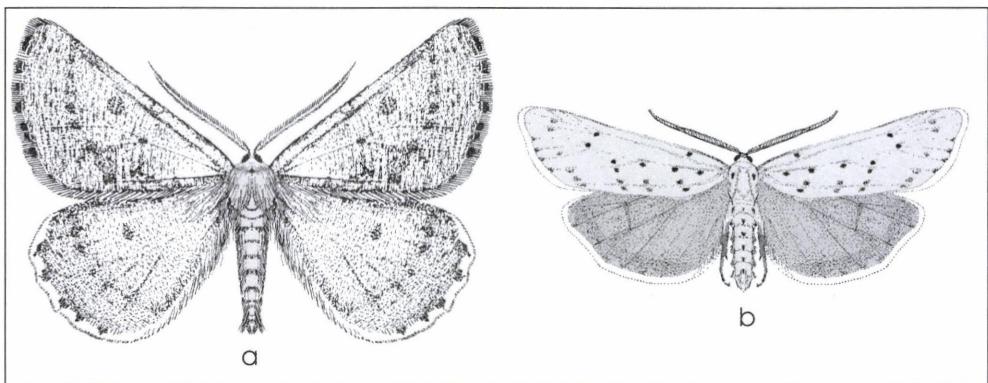

4. ábra: *Euphydryas aurinia* (a), *Chazara briseis* (b)

Fig. 4. *Euphydryas aurinia* (a), *Chazara briseis* (b)

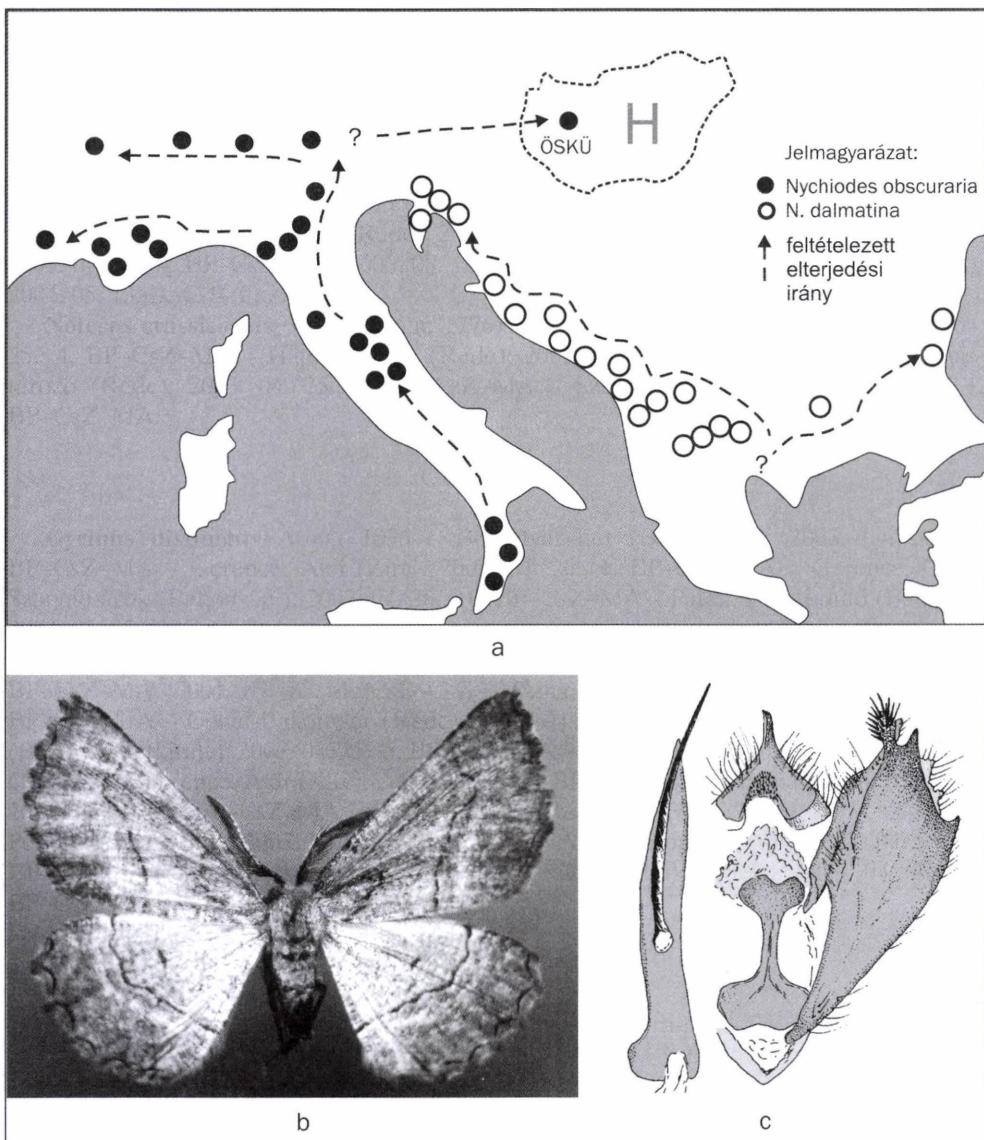
5. ábra: *Odontognophos dumetata* (a), *Charissa intermedia* (b)
Fig. 5. *Odontognophos dumetata* (a), *Charissa intermedia* (b)

6. ábra: *Dyscia conspersaria* (a), *Coscinia cribaria* (b)
Fig. 6. *Dyscia conspersaria* (a), *Coscinia cribaria* (b)

8. ábra: *Ocnogyna parasita* (a), *Arctia festiva* (b)
Fig. 8. *Ocnogyna parasita* (a), *Arctia festiva* (b)

7. ábra: A *Nychiodes obscuraria* és a *N. dalmatiana* földrajzi elterjedése (a), a *N. obscuraria* habitusképe (b) és hím genitáliaja (c)

Fig. 7. Distribution map of the *Nychiodes obscuraria* and *N. dalmatiana* (a). *N. obscuraria* (b) and male genitalia, ventro-caudal aspect, valvae spread; aedeagus separated (c)

Köszönetnyilvánítás

Köszönetemet nyilvánítom bírálómnanak, Szeőke Kálmánnak, akinek alapos lektori véleménye hozzájárult a kézirat hibáinak kijavításához. Köszönöm, hogy a fajlistát további taxonokkal kigészítette. Az a néhány részlet, amiben véleményünk eltér egymástól, az első-sorban a szakirodalomban található ellentmondásokon illetve a helyi kutatások eredményeinek eltérő értékelésére vezethető vissza.

Hálás köszönettel tartozom Tóth Sándornak, a zirci múzeum nyugalmazott igazgatójának, aki gyűjtéseimet hosszú éveken át támogatta. Köszönöm Ábrahám Levente (Kaposvár) kollégámnak, hogy kéziratom első változatát hasznos információkkal látta el.

Irodalom

- ÁBRAHÁM L. (1987): Adatok a Bakony keleti része nagylepke-faunájának ismeretéhez (Beiträge zur Kenntnis der Gross-Schmetterlingsfauna des Östlichen Bakony-Gebirges) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **6**: 117–118.
- ÁBRAHÁM L. (1991): Bakonyána és környéke nagylepkefaunája (Die Lepidoptera Fauna von Bakonyána und seiner Umgebung) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **10**: 85–104.
- ÁBRAHÁM L. (1993): A Tési-fennsík nagylepkefaunájáról (On the large moth and butterfly fauna of Tés platenau) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **12**: 145–172.
- ÁBRAHÁM L. & UHERKOVICH Á. (1986): Dudar környékének nagylepkefaunája (Lepidoptera Fauna of Dudar and environs, Bakony Mts., Hungary) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **5**: 57–78.
- BÁLINT Zs. (évszám nélkül): A magyarországi nagylepkefauna rendszertani jegyzéke. In Abafi Aigner L. (1907): Magyarország lepkéi (reprint) – Műszaki Könyvkiadó, p. 30–38.
- DIETZEL Gy. (1997): A Bakony nappali lepkéi (The Butterflies of the Bakony region) – A Bakony Természettudományi Kutatásának Eredményei **21**: 5–200.
- FAZEKAS I. (1979): *Eupithecia silenicolata zengoensis* ssp. nova (Lepidoptera: Geometridae) – Linnaea Belgica, Pars VII, № **11**: 406–410.
- FAZEKAS I. (1980): A Keleti-Bakony nagylepke-faunája I. Királyszállás és környékének nagylepkefaunája (Die Großfalter-Fauna des Östlichen Bakony-Gebirges I. Die Großfalter-Fauna von Királyszállás und Umgebung) – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **15**: 111–130.
- FAZEKAS I. (1983): Die Großfalter-Fauna des östlichen Bakony-Gebirges II. Die Coccoidea, Hesperoidea, Papilionoidea, Bombycoidea, Sphingoidea und Noctuidae (Partim) Arten von Alsóperepuszta – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **2**: 173–191.
- FAZEKAS I. (1984a): Die Apocheima-, Lycia-, Boarmia- (partim), Ectropis-, Paradarsia-, Parectropis-Arten und ihre Verbreitung im Bakony-Gebirge (Hung. centr.) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **3**: 141–154.
- FAZEKAS I. (1984b): Daten zur Kenntnis der Zygaenidae-Fauna Ungarns. Nr. 2. Die Zygaenidae-Fauna des Bakony-Gebirges – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **3**: 155–166.
- FAZEKAS I. (1984c): Die Lithosiinae-Fauna des Bakony-Gebirges (Ungarn) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **3**: 167–180.
- FAZEKAS I. (1985a): Beiträge zur Kenntnis der Pterophoridae-Fauna Ungarns 3. Die Federmottensammlung des Bakonyer Naturwissenschaftlichen Museums – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **4**: 129–136.
- FAZEKAS I. (1985b): *Agriphila tolli pelsonius* ssp. nova aus Ungarn (Crambinae) – Nota lepidopterologica **8**: 15–20.
- FAZEKAS I. (1985c): Beiträge zur Kenntnis der Pterophoridae-Fauna Ungarns (1.). *Stenoptilia paludi-cola* WALLENGREN, 1859, *Pterophorus obsoletus* ZELLER, 1841 (Lepidoptera: Pterophoridae) – Nota lepidopterologica **8**: 325–328.

- FAZEKAS I. (1987a): *Pediasia kenderesiensis* n.sp. aus Ungarn – Entomologische Zeitschrift **97**: 72–75.
- FAZEKAS I. (1987b): Új és ritka Crambinae taxonok a Bakony hegység faunájában (Neue und seltene Crambinae taxa in der Fauna des Bakony-Gebirges, Ungarn) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **6**:105–114.
- FAZEKAS I. (1988): Angaben zur Pyraloidea-Fauna des Bakony-Gebirges (Ungarn), II. Crambinae – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **7**: 117–132.
- FAZEKAS I. (1989): Taxonomische und zoogeographische untersuchungen an *Zygaena fausta* LINNAEUS, 1767 – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **8**: 19–30.
- FAZEKAS I. (1991a): *Phtheochroa annae* HUEMER, 1990 und *Agriphila brioniella* ZERNY als neue Arten im Bakony-Gebirge – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **10**: 59–66.
- FAZEKAS I. (1991b): *Agriphila tolli beieri* Bleszynski, 1955 status novus – Ann. Naturhist. Museum, Wien, **92** (B):113–119.
- FAZEKAS I. (1992): A magyar faunában új araszolólepke a Bakony-hegységből: *Nychiodes obscuraria* VILL. (Neuer Spanner in der ungarischen Fauna – *Nychiodes obscuraria* Vill. aus dem Bakony-Gebirge) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **11**: 167–180.
- FAZEKAS I. (1997): Revision des *Nychiodes obscuraria* VILLERS, 1789 – Arten-komplexes, mit ergänzen-den Angaben zu *Nychiodes dalmatina* F. WAGNER, 1909 – Entomologica romanica **2**: 13–44.
- FAZEKAS I. (2000): Pterophoridae Hungariae. Fasciculus 1. Pterophorinae et Agdistinae – Folia com-loensis **8**: 3–102.
- FAZEKAS I. (2002a): Systematisches und synonymisches Verzeichnis der Microlepidopteren Ungarns – Folia historico-naturalia musei matraensis **26**: 35–75.
- FAZEKAS I. (2002b): Adatok Bakonyánára molylepke faunájának ismeretéhez (Lepidoptera: Microlepidoptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **19**: 91–100.
- FAZEKAS I. (2003a): A *Coleophora colutella* (FABRICIUS, 1794) előfordulása a Bakony hegységben (Microlepidoptera: Coleophoridae) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **20**: 125–130.
- FAZEKAS I. (2003b): Systematisch-biologischer und faunistischer Katalog der Platyptiliinae Ungarns (Lepidoptera: Pterophoridae) – Folia comloensis **12**: 25–52.
- HIGGINS, L. G. & RILEY, N. D. (1971): Die Tagfalter Europas und Nordwestafrikas – Verlag Paul Parey, Hamburg und Berlin, pp. 377.
- HUEMER, P. & TARMANN, G. (1993): Die Schmetterlinge Österreichs – Im Selbstverlag des Tiroler Landesmuseum Ferdinandeaum, Innsbruck, 224 pp.
- JÁRAINÉ KOMLÓDI M. (2000): A Kárpát-medence növényzetének kialakulása – Tilia Vol. **IX**: 5–59.
- KARSHOLT, O. & RAZOWSKI, J. (1996): The Lepidoptera of Europe – Apollo Books, Stenstrup
- KOVÁCS L. (1953): A magyarországi nagylepkék és elterjedésük (Die Gross-Schmetterlinge Ungarns und ihre Verbreitung) – Folia Entomologica Hungarica **6**: 75–162.
- KOVÁCS J. A. & TAKÁCS B. (1995): A Sümeg-Tapolcai hát és a Déli-Bakony néhány dolomitos fel-szinének botanikai értékei (The botanical values of some dolomite surfaces in the Sümeg-Tapolca Plateau and Soutern Bakony, Hungary) – Kanitzia **3**: 97–136.
- KOVÁCS J. A. (2000): Dolomit-mészkő sziklagyepek és lejtősztyepek helyzetéről a Déli-Bakonyban. (About the dolomite-limestone rocky and steppe grasslands in the Southern-Bakony region, Hungary). – Kanitzia **8**: 39–52.
- KUN A. & ITTZÉS P. (1995): A *Seseli leucospermum* W. et K. és a nyílt dolomitsziklagyepek (Seseli leu-cospermo-Festucetum pallentis) előfordulása szarmata mészközön (Occurrences of *Seseli leu-cospermum* and Seseli leucospermo-Festucetum pallentis community on sarmatian limestone) – Botanikai Közlemények **82** (1–2): 27–34.
- NÉMETH L. (1991): Adatok a Tapolcai-medence lepkafaunájához, Diurna (Angaben zur Kenntnis der Schmetterlingesfauna des Becken von Tapolca) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis **10**: 105–136.
- RAZOWSKI, J. (2001): Die Tortriciden Mitteleuropas – Bratislava, pp. 319.
- SZABÓKY Cs. (1982): A Bakony molylepkéi (Die Microlepidoptera des Bakony-Gebirges, Ungarn) – A Bakony természettudományi kutatásának eredményei **XV**: 5–41.

- SZEŐKE K. (1987): Lepkészeti kutatások a Keleti-Bakonyban (Results of the investigations on the Lepidoptera fauna of the Eastern Bakony Mts.) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 6: 119–122.
- SZEŐKE K., SZEŐKE L. & NYIRÓ M. (1988): Results of the investigations oh the Lepidoptera fauna of the eastern Bakony Mts. (Lepkefaunisztkai adatok a Keleti-Bakonyból.) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 7: 133–150.
- ZÓLYOMI B. (1942): A középdunai flóraválasztó és a dolomitjelenség (Die Mitteldonau-Florenscheide und das Dolomitphänomen) – *Botanikai Közlemények* 39: 209–231.
- ZÓLYOMI B. (1966): A pannoniai flóratartomány és a környező területek sziklagyepjeinek új osztályozása (Neue Klassifikation der Felsen-Vegetation im Pannonischen Raum und der angrenzenden Gebiete) – *Botanikai Közlemények* 53 (1): 49–54.

A szerző címe (Author's address):

FAZEKAS Imre
Regiografo és Szakértő Központ
Regiografo & Expert Center
H-7300 Komló
Majális tér 17/A
E-mail: fazekas.i@hu.inter.net